

Parashat Vayera **The meaning of the Akedah** **Rabbi Shai Finkelstein**

בראשית פרק כב פסוקים א - ב

וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת־אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנְנִי: וַיֹּאמֶר
קַח־נָא אֶת־בְּנֶךָ אֶת־יִחִידְךָ אֲשֶׁר־אַהֲבָתָּ אֶת־יִצְחָק וְלֶךְ־לְךָ אֶל־אֶרֶץ הַמִּרְיָה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה
עַל אֶחָד הֶהָרִים אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיךָ:

רשב"ם בראשית פרשת וירא פרק כב פסוק א

כל מקום שנא' אחר הדברים האלה מחובר על הפרשה שלמעלה. אחר הדברים האלה, שהרג
אברהם את המלכים אמר לו הק', אל תירא אברהם, מן האומות. ויהי אחר הדברים האלה,
שנולד יצחק, ויוגד לאברהם לאמר עוד ובתואל ילד את רבקה. וכן אחר הדברים האלה,
שהגיד מרדכי על בגתן ותרש, גדל המלך אחשורוש את המן, שרצה להרוג את מרדכי והועיל
לו מה שהציל את המלך ונתלה המן. אף כאן אחר הדברים שכרת אברהם ברית לאבימלך לו
ולנינו ולנכדו של אברהם ונתן לו שבע כבשות הצאן וחרה אפו של הק' על זאת שהרי ארץ
פלשתים בכלל גבול ישראל והק' ציוה עליהם לא תחיה כל נשמה וגם ביהושע מטילין על
ערי חמשת סרני פלשתים גורל, לכן והאלהים נסה את אברהם קינתרו וציערו כדכת' הנסה
דבר אליך תלאה, על נסותם את ה', מסה ומריבה, בחנני ה' ונסני.

רשב"ם בראשית פרשת וירא פרק כב פסוק א

כלומר נתגאיתה בבן שנתתיו לכרות ברית ביניכם ובין בניהם, ועתה לך והעלהו לעולה ויראה מה הועילה כריתות ברית שלך. וכן מצאתי אחרי כן במדרש של שמואל ויהי ארון ה' בארץ פלשתים שבעה חדשים. כת' את שבע כבשות הצאן תקח מיד. אמר לו הק' אתה נתתה לו שבע כבשות, חייך שבניו עושים שבע מלחמות עם בניך ונוצחין אותן. ד"א חייך שבניו הורגים שבע צדיקים מבניך ואילו הן שמשון חפני ופנחס שאול ושלשה בניו. ד"א חייך שבניו מחריבים שבע משכנות, ואילו הן אוהל מועד וגלגל נוב ושילה [וגבעון] ובית עולמים [תרין]. ד"א שארון מחזיר בשדה פלשתים שבעה חדשים.

בראשית רבה (וילנא) פרשת וירא פרשה נה סימן א

ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם, כתיב (תהלים ס) נתתה ליראיך נס להתנוסס מפני קושט סלה, נסיון אחר נסיון וגידולין אחר גידולין בשביל לנסותן בעולם, בשביל לגדלן בעולם כנס הזה של ספינה וכל כך למה מפני קושט בשביל שתתקשט מדת הדין בעולם שאם יאמר לך אדם למי שהוא רוצה להעשיר מעשיר, למי שהוא רוצה מעני, ולמי שהוא רוצה הוא עושה מלך, אברהם כשרצה עשאו מלך, כשרצה עשאו עשיר, יכול את להשיבו ולומר לו יכול את לעשות כמו שעשה אברהם אבינו, והוא אומר מה עשה, ואת אומר לו ואברהם בן מאת שנה בהולד לו, ואחר כל הצער הזה נאמר לו קח נא את בנך את יחידך ולא עיכב, הרי נתת ליראיך נס להתנוסס.

מלבי"ם בראשית פרק כב פסוק א

ויהי אחר הדברים האלה. מוסב על כל הדברים שספר מענין אברהם שכולם היו נסיונות, שיש הבדל בין נסיון לבחינה, הבחינה היא שבוחן אם נמצא בדבר מה, מה שיחויב שימצא בו מצד טבעו, למשל הבוחן את הזהב אם הוא זהב ולא סיג, והמנסה ינסה אם נמצא בדבר כח מה שאינו ידוע בטבעו, למשל אם יש בזהב כח המשיכה וכדומה, וכן הבחינה באדם הוא, אם הוא שלם עם ה' כפי טבע רוב בני אדם. ונסיון הוא אם יעמוד בצדקתו בדברים שהם למעלה מטבע הבה, והנסיון אין לו שיעור שאברהם נתנסה בעשר נסיונות, שכל נסיון הוא למעלה מהקודם אליו, וכמ"ש במדרש נתתי ליראיך נס להתנוסס נסיון אחר נסיון, דגלין אחר דגלין.

רד"ק בראשית פרק כב פסוק א

וענין הנסיון קשה מאד לספרו על האל, כי הוא חוקר לב ומבין כליות וידע כי אברהם יעשה מצותו, ואם להודיע לבני עולם, הנה לא היה שם בעת העקדה אלא אברהם ובנו יצחק, כי אפילו נערי שהלכו עמו לא ידעו בזה הדבר, ומי הודיע דבר זה לעולם, ואפילו היה הוא

מספר מי מאמין לו; והאמת כי הנסיון הזה להראות לבני עולם אהבת אברהם השלמה, ולא נעשה לאותם הדורות אלא לדורות הבאים המאמינים בתורה שכתב משה רבינו מפי האל ובספורה שיראו עד היכן הגיע אהבת אברהם לאל; וילמדו ממנה לאהבה את ה' בכל לבכם ובכל נפשם, כי אברהם היה אוהב את יצחק יותר מנפשו כי הוא היה זקן, ואם ימות הוא, ימות בטבעו בשיבה טובה זקן ושבע ימים אבל בנו היה נער ועדיין לא היה לו אשה ובנים ולא נהנה מן העולם, ואם ימות הוא יהיה הדבר קשה לאברהם מאד.

רד"ק בראשית פרק כב פסוק א

ועוד שהיה לו בן זקונים, וכשאמר לו האל שיעלהו שם לעולה היתה כל אהבה והחבה כאין בעיניו, ולא שאל ולא נסה, הלא אמרת כי ביצחק יקרא לך זרע, אלא כיון שאמר לו האל עשה כך, מיד השכים ומהר לעשות רצון האל, ולא חשב שום אהבה כנגד אהבתו, ובאמת קודם שנכתבה התורה וספורה היה הדבר הגדול הזה מסור לזרע אברהם יצחק ויעקב כי יצחק מסר ליעקב ויעקב לבניו, ואחר שנכתבה התורה לבני יעקב נתפרסם הדבר בעולם יש מאמינים ויש שאינם מאמינים. והיום כמה שנים מיום שבטלה עבודת הצלמים והאלילים מאמינים רוב העולם בתורת משה רבינו ובספורה, אלא שחולקים עלינו על המצות, שאומרים כי דרך משל נאמרו. ובהאמין רוב בני העולם הספור הגדול הזה הוא עדות גדולה על אברהם אבינו שהיה אוהב האל אהבה שלמה ותמה וראוי לאדם ללמוד הימנו דרך אהבתו:

שיר מעון בראשית פרק כב פסוק א

אחר הדברים האלה. במדרש איתא אחר מאי, אחר ויטע אשל, יל"ד הלא אאע"ה נטע אשל ונתן אכילה שתייה משקה לכל עוברים ושבים ובאי עולם ויקרא בשם ה', ויש לחשוב כי כל כוונתו רק שיתפרסם שמו ויכובד ובשביל שיקראהו רבי, לכן אח"כ בא לו נסיון העקידה ולא גילה לו הקדוש ברוך הוא היכן הוא רק בדרך שלשת ימים ובמדבר, כדכתיב ביום השלישי וגו' וירא את המקום מרחוק, והלך עוד ולא נמצא שם שום אדם ולא ידע שום ברי' מכל זה, לכן מוכח מזה שכל כוונתו רק לשם שמים, והודיענו הקדוש ברוך הוא מעשה העקידה ונודע ונגדל ונתפרסם שמו של אאע"ה בעולם, ומוכח למפרע שמאז היה כל כוונתו רק לשם שמים לטובה.